

Oponentský posudek na bakalářskou práci Adély Čermákové „Tvorba Augusta Strindberga v kontextu evropské dramatiky přelomu století: Obraz „femme fatale“ ve vybraných hrách Augusta Strindberga, Arthura Schnitzlera a Antona Pavloviče Čechova“

Srovnání typu femme fatale ve vybraných dramatech, která dodnes vzrušují divadelníky a dodávají k obecnější problematice víc než jejich následovníci, poukazuje – z hlediska dramaturgie – na schopnost diplomantky vybrat klíčový fenomén, který při adekvátní realizaci dává příslušný stimul a podněty k smysluplné tvůrčí činnosti. První kapitola teoretické části práce je sympatickým pokusem nahlédnout problematiku postavení specifického ženského typu v „moderní době“ a v nově se konstituujících podmínkách ze širšího historicko-společenského kontextu, což svědčí o potřebě rozvíjet možnosti dnes již klasických textů s vědomím jejich dobové ukotvenosti. Zkoumá různé dobové úhly pohledu na ženu a ženství (sociální podmínky, feminismus), pozornost věnuje Weiningerovým názorům v knize „Pohlaví a charakter“ i vlivu Sigmunda Freuda. Plynule přechází k dramaturgickému rozboru ve druhé kapitole, když z výše zmíněných hledisek analyzuje vybrané motivy a interpretuje konkrétní postavy (Teklu ve Věřitelích, Raněvskou ve Višňovém sadu a Evženi v Krajíně širé). Praktická část je zprávou o konkrétní dramaturgické a dramaturgicko-režijní koncepci bakalářské inscenace a její realizaci, kdy významnou byla otázka, jak přistupovat k postavám tak vyhraněným, jako jsou „femmes fatales“, s ohledem na limitované lidské i umělecké zkušenosti interpretek.

Adéla Čermáková čerpá z relevantní literatury, svou písemnou práci přehledně strukturuje a prokazuje jak schopnost „předinterpretálního čtení“ textu, tak předpoklady pro praktickou dramaturgii. I po formální stránce, až na několik drobností, je její esej pečlivě zpracovaná. Navrhuji hodnotit práci jako nadprůměrnou.

Doplňující otázky:

Zmiňujete se o biblické Evě jako svého druhu femme fatale. Napadá Vás ještě jiná mytologická ženská postava, která se vyznačuje těmito rysy?

Můžeme lady Macbeth považovat za svého druhu femme fatale?

Najdeme českého dramatika, který ve svých dramatech ve stejné době – a ještě o něco dříve než Wilde a Wedekind – vytvořil postavy femme fatale?

Umělecký výkon – praktickou dramaturgii bakalářských inscenací Věřitelé a Pelikán, zahrnující textové úpravy a konkrétní dramaturgickou spolupráci na inscenacích včetně její reflexe – lze hodnotit jako úspěšnou a ocenit přitom i schopnost pracovat současně na dvou různých projektech.

V Praze 17. září 2021

Zuzana Sílová

